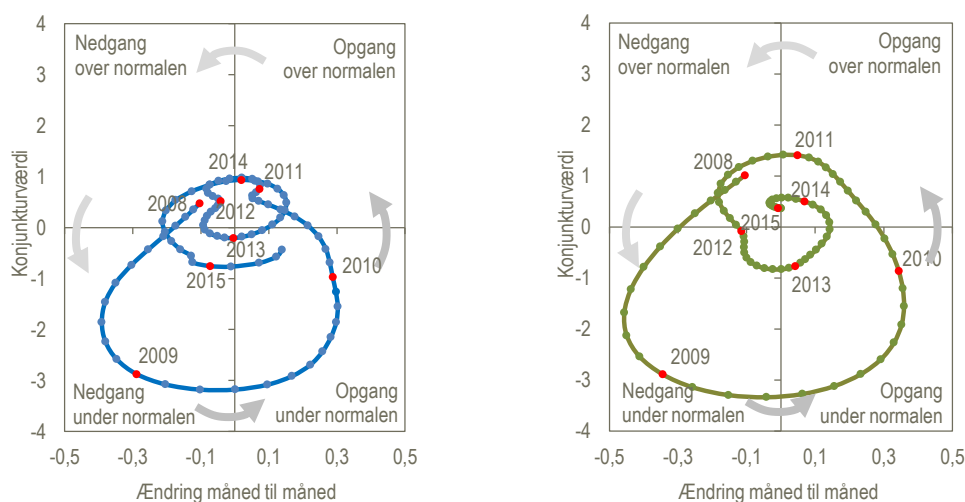

Industriens konjunkturcyklus i opgangsfase

Siden krisen i 2008-2009 har industrien gennemløbet to mindre konjunkturcykluser og er nu på vej ind i en tredje, med sin aktuelle placering i fasen *opgang under normalen*. Konjunkturcyklussen er baseret på konjunkturbarometerdata og er en grafisk måde at præsentere den økonomiske og erhvervsmæssige tilstand på. I forhold til industrien fremstår cykluserne for service, bygge og anlæg samt detailhandel mere stagnerede.

Konjunkturcyklus for industrien i Danmark (blå) og EU (grøn). Januar 2008 - maj 2015

Anm.: Kurven gennemløber venstre om de fire konjunkturfaser: Opgang over normalen, nedgang over normalen, nedgang under normalen samt opgang under normalen. Grafens punkter angiver måneder. Januar er markeret med rødt.

Industrien har samme udviklingsmønster i EU

Konjunkturcyklussen for industrien i hele EU viser det samme overordnede mønster som for Danmark, at den er på vej ind i en tredje opgangsfase efter krisen i 2008-2009. Dog har nedgangsfasen i 2014-2015 blot været en lille krølle i sammenligning med det herresving dansk industri har taget – og nedgangen for EU er ikke gået under normalen.

Hvad er en konjunkturcyklus?

Til forskel fra en traditionel fremstilling af konjunkturforløb på en tidslinje er data i en konjunkturcyklus sat ind i et kvadrantsystem, defineret ved de fire økonomiske faser *opgang over normalen*, *nedgang over normalen*, *nedgang under normalen* og *opgang under normalen*. Normalen er defineret ud fra tidsseriens middelværdi. De fire faser betegnes også som højkonjunktur, afmatning, lavkonjunktur og op-sving, men disse betegnelser bruges ofte i en bredere sammenhæng med inddragelse af flere indikatorer såsom BNP og ledighed mv.

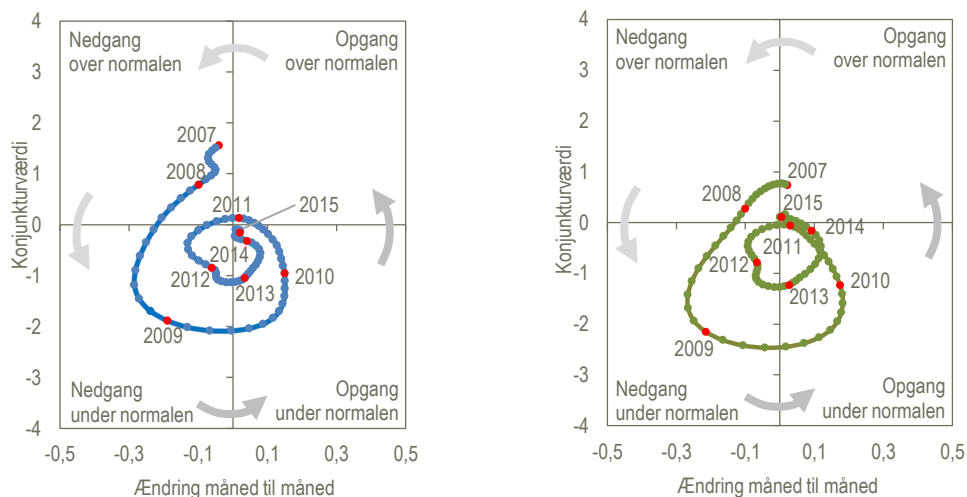
Den lodrette akse angiver en sammensat konjunkturindikatorværdi, som det kendes fra de sæsonkorrigerede konjunkturbarometre for industri, bygge og anlæg, serviceerhverv og detailhandel. Her er den udregnet ved en statistisk metode, principalkomponentanalyse, som vægter den samlede information i de bagvedliggende indikatorer. Den vandrette akse angiver konjunkturværdiens *ændring* fra måned til måned og dermed retningen i konjunkturudviklingen. Punkterne på grafen marke-

rer de enkelte måneder, og afstanden imellem punkterne kan tolkes som hastigheden i konjunkturudviklingen.

Stagnerende konjunkturcyklus for serviceerhvervet

Konjunkturcyklusserne for *serviceerhverv* har ikke bevæget sig meget over de seneste 18 måneder. Det gælder både for Danmark og for hele EU, og konjunkturforløbene er meget ens.

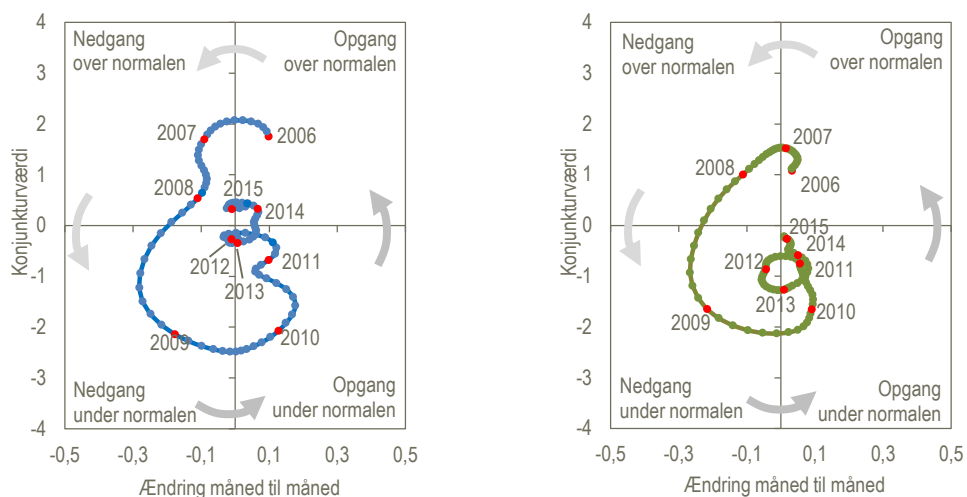
Konjunkturcyklus for serviceerhvervet i Danmark (blå) og EU (grøn). Januar 2007 - maj 2015

Sneglefart i byggeriet

Konjunkturcyklusserne for *bygge og anlæg* har siden 2011 kun langsomt bevæget sig opad og har enkelte gange været kortvarigt inde i nedgangsfasen. Siden januar 2015 har konjunkturværdien ligget i fasen opgang over normalen. Kurven for EU viser i princippet det samme udviklingsmønster, men ligger dog stadig under normalen.

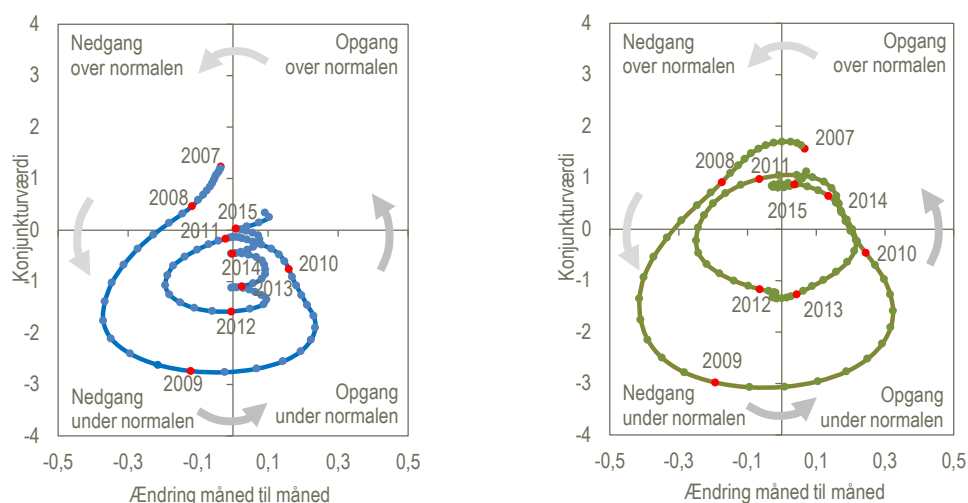
Konjunkturcyklus for bygge- og anlægssektoren i Danmark (blå) og EU (grøn). Januar 2006 - maj 2015

Udvikling i detailhandlen

Konjunkturcyklusserne for *detailhandel* ligger omtrent samme sted for både Danmark og EU i opgang over normalen. Turen derhen har siden 2012 dog været noget forskellig, hvor den danske detailhandel længe har været tæt på at falde tilbage i nedgang.

Konjunkturcyklus for detailhandlen i Danmark (blå) og EU (grøn). Januar 2007 - maj 2015

Interaktivt værktøj afslører dynamikker

Sidst i denne NYT beskrives konjunkturcyklusmetoden, og på hjemmesiden for [konjunkturcyklus](#) kan udviklingerne over tid i de fire erhverv – industri, bygge og anlæg, service og detailhandel – ”afspilles”, hvorved indbyrdes dynamikker træder frem. Husk at klikke ”halen” på og bestemme dens længde (der kan *ikke* klikkes på illustrationen herunder).

Interaktiv konjunkturcyklus

Konjunkturcyklussens metode

Metoden til at danne konjunkturcyklussen er den samme som anvendes af EU-kommissionen (DG ECFIN). Til forskel fra en traditionel grafisk fremstilling af konjunkturforløb på en tidslinje, er data i en konjunkturcyklus som nævnt sat ind i et kvadrantsystem, defineret af de fire økonomiske faser *opgang over normalen*, *nedgang over normalen*, *nedgang under normalen* og *opgang under normalen*.

Betegnelserne *over* og *under* normalen bestemmes ud fra indikatorens middelværdi set over en længere periode. For industrien går oplysningerne tilbage til 1998. Det samme gælder for bygge og anlæg og detailhandel, mens det for serviceerhverv kun er tilbage til 2000.

Udsving og vendepunkter

Det visuelle forløb giver mulighed for sammenligning af et aktuelt konjunkturcyklusforløb med tidligere konjunkturcyklusser, både hvor hurtigt forandringen ind-

træffer, og hvor store udsvingene er. Forløbet er behæftet med en vis usikkerhed især mht. de seneste måneders udvikling, og det revideres løbende. Overordnet set er resultaterne dog robuste.

Ved analyse af konjunkturindikatorer er der fokus på vendepunkter, såkaldte *turningpoints*, hvor konjunkturerne vender til det dårligere eller det bedre. Da konjunkturindikatorerne både indeholder relevant information og en del ”støj” (korttidsudsving), er kurverne i konjunkturcyklussen udglattede ved bortfiltrering af korttidsudsving. Kurverne kan derfor godt være sene til at rette ind efter vendepunkter, der i første omgang opfattes som korttidsudsving. For de danske cyklusser er det valgt at mindske kurvens udglatning de seneste seks måneder, for derved tidligere at fange eventuelle vendepunkter. De nyeste punkter er således tættere på originaldata, men det indebærer også risiko for, at kurven her er påvirket af midlertidige udsving, som efterfølgende viser sig ikke at udgøre et vendepunkt.

Der henvises til uddybende metodebeskrivelse på [hjemmesiden](#) under Dokumentation.

Mere information: Se flere tal i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1694. Læs mere om konjunkturcyklus på www.dst.dk/konjunkturcyklus.

Konjunkturcyklustallene er også tallene for de bagvedliggende konjunkturbarometre for industri, bygge og anlæg, serviceerhverv og detailhandel og offentliggøres på www.statistikbanken.dk/2459.

Konjunkturbarometrene produceres i partnerskab med EU's Direktorat for Økonomiske og Finansielle Anliggender (DG ECFIN), som på [hjemmesiden](#) publicerer det kvartalsvise nyhedsbrev *European Business Cycle Indicators*. Konjunkturcykluskurverne for EU er således citeret fra DG ECFIN.

Metode: Konjunkturcyklussen for det enkelte erhvervsområde er baseret på 4-5 indikatorer fra de månedlige konjunkturbarometerundersøgelser. Hvis indikatorerne udviser et sæsonmønster, er der korrigeret herfor. Indikatorerne standardiseres og derfra dannes en principalkomponent, dvs. en enkelt variabel, der bedst repræsenterer samtlige indikatorer i datasættet. Dernæst udglattes data og standardiseres igen.

Læs uddybende metode på www.dst.dk/konjunkturcyklus.

Næste offentliggørelse: Kommende offentliggørelser er ikke fastslagt på nuværende tidspunkt, men tallene bliver opdateret månedligt på www.dst.dk/konjunkturcyklus.

Henvendelse: Erik Slentø, tlf. 39 17 30 88, esl@dst.dk